

Települési környezet konferencia Debrecenben

2007. november 8-10. között „*Települési környezet*” címmel országos konferenciát rendeztünk Debrecenben, a nemrég újjáépített Kölcsey Konferenciaközpontban. A konferenciát szervező Tájvédelmi és Környezetföldrajzi Tanszék munkáját a Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék is támogatta.

A konferencián 94 szakember vett részt, elhangzott 12 plenáris, valamint a négy szekcióban további 43 előadás. Az egyes szekciók végén a 10 poszter kiállítóinak is alkalma volt 2-3 percben bemutatni munkája legfontosabb gondolatait.

A szervezők határozott törekvése ellenére a résztvevők 80%-a geográfus volt, s csak a fennmaradó egyötöd között volt tájépítész, közlekedésmérnök, építésmérnök, geológus, agrármérnök, közgazdász, szociológus, pszichológus. A hallgatóság körében azonban ott volt több debreceni városgazdálkodási, városfejlesztési, környezetvédelmi hivatal munkatársa, civil környezetvédelmi szervezet vagy ismert városvédő egyesület képviselője is.

Az előadók teljes körűen reprezentálták a hazai települési témakörben érdekelt felsőoktatási intézményeket; Szegedtől Szombathelyig, Miskolctól Pécsig, Soprontól Szarvasig.

A *plenáris előadások* sorát **Mészáros Rezső** akadémikus előadása nyitotta meg, aki az ún. információs társadalomról, **Vidor Ferenc** emeritus professzor pedig a környezet átfogó értelmezéséről szolt. **Kovács Zoltán** egyetemi tanár a városszerkezeti övezetek jellegzetes vonásairól beszélt, **Hajdú Zoltán** kutatóprofesszor pedig bemutatta a hazai politika és a településpolitikai kapcsolatának történelmi változásait. **Süli-Zakar István** egyetemi tanár a Jean Monnet intézet tevékenysége keretében folyó, a nagyváradai kollegákkal, **Georghe Maharával** és **Ambrus L. Attilával** közös kutatásukról – a nyári városi hőség mortalitásnövelő hatásáról – tartott előadást. **Csapó Tamás** egy országos kutatási program során nyert eredményeit ismertette a hazai vidéki nagyvárosok funkcionális szerkezetéről. **Körmendy Imre** az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium osztályvezetője a településrendezés aktuális környezetvédelmi vonatkozásairól tartott prezentációt, majd **Rakonczai János** beszélt a környezetvédelmi programok készítése során szerzett tapasztalatairól. Ezt a témakört nagyon szerencsésen egészítette ki **Gergely Erzsébet** (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium) előadása a legaktuálisabb környezetpolitikai kérdésekről, európai uniós kitekintéssel.

Három plenáris előadásra a konferencia második napján került sor, ekkor **Tóth József** egyetemi tanár az urbanizálódás és a környezetgazdálkodás, **Dövényi Zoltán** osztályvezető, egyetemi tanár a víz településföldrajzi jelentőségéről beszélt, **Csorba Péter** egyetemi docens pedig a debreceni ún. városökológiai sétaút tervét ismertette.

A konferencia előadásait négy szekcióba soroltuk. Ezek

1. az Életminőség – Lakókörnyezet – Rekreáció szekció,
 - a Településökológia – Települési környezetminőség szekció,
 - a Településpolitikai – Településtervezés – Településfejlesztési szekció, végül a
 - Településgazdálkodási – Környezetgazdálkodási szekció.

A konferencián elhangzott előadások, posztterek teljes szerkesztett anyagát a szervezők CD formátumban megjelentetik.

A konferencia utolsó napján a szervezők egy **városökológiai sétaút** bejárására invitálták a résztvevőket. A Tájvédelmi Tanszék dolgozói a már Magyarországon is elterjedt tanösvények mintájára egy olyan útvonal kialakításán dolgoznak, amely bemutatná a városi beépítés tájalkotó tényezőkre gyakorolt hatását, ill. a városi környezet egyéb jelenségeit, mint pl. a zajszennyezést, a városszerkezet és a zöldfelületek fejlődését. A debreceni városökológiai sétaútnak 9+2 állomása lenne, a következő tematika szerint:

- **Táj, földrajzi fekvés:** A város területének eredeti természeti adottságai. Domborzati és talajhatár. Az egykori természetes táj növényzete. A természetes tájfejlődés folyamata.
- **Rendhagyó várostörténelem:** Az első települések, a négy falu összenövése. A város fejlődése a természeti környezet tükrében. Beépítéstípusok és utcahálózat.
- **Városklíma:** Debrecen levegőszennyezettsége. A városi csapadék, páratartalom és szélviszonyok alakulása, illetve a hősziget mint jellegzetes nagyvárosi jelenség.
- **Zaj- és fényszennyezés:** A város zajszintje és annak mérése. Zajtérkép. A városi zaj csökkentésének lehetőségei. A zaj- és fényszennyezés mentális hatásai.
- **Turizmus és műemlékvédelem:** Az épített örökség védelme. Városi turizmus, a rendezvények városkép-formáló hatása. Az idegenforgalmi helyek teherbíró képessége. A védett városi látkép lehetséges helyszínei; a legjobb fotópontok kijelölése.
- **Városi talajok:** A beépítés hatása a domborzatra. Városi talajok, kultúrrétegek. Városi régészet.

- **Ökológiai szempontok a városfejlesztésben:** Vízháztartás, vízhiány. A városfejlesztés tendenciái, a debreceni lehetőségek egy élhetőbb városért.
 - **A városi élővilág:** Várostartó növényzet, alkalmazkodó állatvilág.
 - **A városökológia:** A sétaút fő mondanivalója, célja, funkciói.
- 1/a. A sétaút fakultatívan választható útvonalán mutatja be a debreceni **CIVAQUA Tervet**, amely a Nagyerdő vízellátási problémáit hivatott megoldani.
- 1/b. A Botanikus kert miliójébe ágyazva ismerteti a **városi zöldfelületekkel** kapcsolatos tudnivalókat.

A városökológiai sétaút végén a Polgármesteri Hivatalban talákoztunk **Kováts Ákos** városi főépítésszel, aki remekül illusztrált előadást tartott a városban mértéktelenül elszaporodott reklámfelületek városképet romboló hatásáról. A jelenséget radikálisan visszaszorítani kívánó törekvésével mindenki egyetértett.

Nagy sikert aratott, sokan választották a konferencia fakultatív programját is, amely az év legizgalmasabb debreceni kiállítására, „Az igazi da Vinci” megtekintésére invitált. A reneszánsz univerzális művész-tudósának világsiker aratott különleges összeállítású életműve valódi szellemi támpontot nyújtott mindannyiunknak, akik gyakran érezzük aggasztónak szakterületünk korlátozott társadalmi hatását, de szerencsére ugyanilyen sűrűn szárnyalunk a tudomány lélekemelő magasságaiba is...

Csorba Péter – Bodnár Réka Kata